

Aika 15.09.2025, klo 13:00

Paikka Frenckellin auditorio

Käsiteltävät asiat

- § 373 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 374 Pöytäkirjan tarkastus**
- § 375 Edunvalvonnan tilannekatsaus**
- § 376 Tammenlehväsäätiö sr:n ja kaupungin välinen yhteistyösopimus**
- § 377 Tampereen päivänä 2025 myönnettävät palkinnot**
- § 378 Kaupunginvaltuuston iltakoulut vuonna 2025**
- § 379 Oikaisuvaatimus oppisopimuksen purkamisesta koeaikana varhaiskasvatuksessa**
- § 380 Valtuustoaloite Tampereelle muuttaneiden kansainvälisten osaajien puolisoiden työelämään kiinnittymisen edistämiseksi – Merve Caglayan**
- § 381 Valtuustoaloite Sulkavuoren keskusjätevedenpuhdistamon puhdistetun jäteveden sisältämän lämpöenergian hyödyntämiseksi – Matti Höyssä**
- § 382 Valtuustoaloite vihreän siirtymän vauhdittamiseksi Tampereen kaupungin ja sen yhteistyökumppaneiden toiminnassa - Tampereen sosialidemokraattinen valtuustoryhmä**
- § 383 Valtuustoaloite puhe- ja läsnäolo-oikeuden myöntämiseksi vanhusneuvostolle ja vammaisneuvostolle Tampereen kaupunginvaltuustoon ja soveltuviin lautakuntiin sekä kaupunginvaltuustoon aloitteenteko-oikeus – Tampereen perussuomalaisten valtuustoryhmä**
- § 384 Tiedoksi: Nuorisovaltuuston aloite lapsivaikutusten arvioinnin ottamisesta osaksi kaikkea Tampereen kaupungin päätöksentekoa**
- § 385 Lautakuntien ja jaostojen ym. sekä viranhaltijoiden ym. päätösten otto-oikeus**
- § 386 Tiedoksi merkittävät asiat**

Osallistujat

Nurminen Ilmari, puheenjohtaja
Träskbäck Jocka, 1. varapuheenjohtaja
Loukaskorpi Johanna, 2. varapuheenjohtaja
Jussila Perttu, 3. varapuheenjohtaja
Klami Laura, sihteeri
Evilä Tommi
Grann Hanna-Maria
Hanhilahti Vilhartin
Julin Sofia, Luottamushenkilö
Jussila Anne-Mari, Apulaispormestari
Järvenpää Elina
Järvisalo Vilma
Kaivonen Kirsi
Kallio Kalle
Kannonlahti Katja, Viestintäjohtaja
Kummola Kalervo
Leino Ida
Minkkinen Minna, Luottamushenkilö
Mustakallio Jaakko, Apulaispormestari
Perämaa Juha, Vaalisihteeri
Porttikivi Ilkka, Apulaispormestari
Sangervo Julia, Luottamushenkilö
Tapio Mitja
Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

§ 373

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Päätösehdotus

Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

§ 374

Pöytäkirjan tarkastus

Päätösehdotus

Pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Vilhartti Hanhilahti ja Elina Järvenpää (varalle Vilma Järvisalo ja Kirsi Kaivonen).

Perustelut

Pöytäkirja on tarkastettavana ja sähköisesti allekirjoitettavana viimeistään maanantaina 22.9.2025.

§ 375

Edunvalvonnan tilannekatsaus

TRE:267/00.01.03/2025

Valmistelijat / lisätiedot:

Rantanen Teppo

Valmistelijan yhteystiedot

Kilpailukykyjohtaja Anna-Kaisa Heinämäki, puh. 040 639 7701,
yhteysjohtaja Benjamin Silvani, puh. 040 548 5464 ja edunvalvonta-
asiantuntija Paavo Antikainen, puh. 040 502 3929, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus

Edunvalvonnan tilannekatsaus merkitään tiedoksi.

Perustelut

Edunvalvonnan tilannekatsaus annetaan
kaupunginhallitukselle puolivuositain. Tiedonannon painopiste on
hallituksen budjettiriihessä sekä ajankohtaisissa edunvalvonnan ja
kaupunkipolitiikan kysymyksissä.

Vuoden 2025 edunvalvonnassa on keskitytty Orpon hallituksen
hallitusohjelman mukaisten uudistusten seuraamiseen ja niihin
vaikuttamiseen yhdessä kumppaneiden kanssa. Julkisen talouden
haasteet jatkuvat edelleen, ja näkymät ovat vaikeita niin valtion kuin
kuntien ja hyvinvointialueiden taloudessa.

Valtion budjettiriihi käytiin 1.–2.9.2025. Orpon hallitus päätti
budjettiriihessä 1,1 mrd. euron sopeutuksesta, joista noin 0,2 mrd. euroa
kohdistuu vuodelle 2026 ja 1,0 mrd. euroa sopeutuksista kohdistuu
vuodelle 2027. Suurin riihessä päätetty leikkaus (365 milj.) kohdistuu
kohtuuhintaiseen asuntotuotannon myöntövaltuuteen vuodelle 2027.
Hallitus päätti vuoden 2027 budjettiin tehtävästä 30 milj. euron
leikkauksesta kotouttamiskorvauksista kunnille.

Kuntien valtionosuusjärjestelmän uudistusta koskevaa hallituksen
esitystä odotetaan keväällä 2026. Kiinteistöveron arvostusuudistuksen
arvioitu esittelyaika on loppusyksyllä 2025. Uudistuksen esitys on
toistuvasti viivästynyt tällä hallituskaudella.

Tampereen kaupungille saavutettavuuden kannalta keskeinen
budjettiriihitavoite oli VT 9:n Alasjärvi-Käpykangas-yhteyden
parantaminen. VT 9:n osalta ei tehty riihessä päätöksiä. Pitkän aikavälin
tavoitteena on mahdollistaa Etelän kasvusuunnan kehittymistä, joka
edellyttää eri liikenneyhteyksiin investoimista. Raideliikenteen osalta

pääradan perusparannus Tampere–Helsinki-välillä tulee olemaan erittäin ajankohtainen teema seuraavalla hallituskaudella, jossa kriittistä on myös EU-rahoituksen saannin kokonaisuus.

Nyt käydyssä budjettiriihessä kaupunki vaikutti myös muun muassa audiovisuaalisen alan (AV-ala) tuotantokannustimen säilyttämiseksi ja jatkuvuuden turvaamiseksi luovien alojen kasvun mahdollistamiseksi. Riihessä päätettiin säilyttää Business Finlandin alainen AV-alan tuotantokannustin nykyisessä tasossaan, mutta noin 7 milj. euron leikkausta on esitetty opetus- ja kulttuuriministeriön alaiseen elokuvasäätiön budjettiin, jolla rahoitetaan kotimaista elokuvatuotantoa. Toteutuessaan säästö vaikeuttaa AV-tuotantojen toteuttamista myös Pirkanmaan talousalueelle.

Kuutoskaupunkien ja valtion välinen allianssiyhteistyö jatkuu. Yhteistyön kautta on haettu ratkaisuja muun muassa varhaiskasvatuksen henkilöstöpulaan, työvoimapalveluiden lainsäädännön kehittämiseen sekä kaupunkien segregatiokehityksen ehkäisyyn. Hallitus tulee esittelemään 2025 lokakuun loppuun mennessä uuden kasvu- ja työllisyystoimien kokonaisuuden, jonka sisältöön kuutoskaupungit pyrkivät vaikuttamaan. Kuutoskaupungeissa on kiinnitetty huomiota merkittävään NEET-nuorten (Not in Employment, Education or Training) osuuteen osana kaupungeissa merkittävästi kasvanutta nuorisotyöllisyyttä. Kuutoskaupungit etsivät ratkaisuja ryhmän syrjäytymisriskin vähentämiseksi.

Sivistyspalveluissa valmistaudutaan varhaiskasvatuksen henkilöstörakenteen muutoksiin vuodesta 2030 eteenpäin. Lisäksi perus- ja esiopetuksessa ajankohtaista on oppimisen tuen uudistuksen seuraaminen ja sujuvuuden varmistaminen elokuussa 2025 voimaan tulleen lain myötä.

Opetus- ja kulttuuriministeriön korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visiotyö, luonnos valmistuu loppuvuodesta. Visio pureutuu siihen, mitä tavoitteita ja toimenpiteitä korkeakoulutukselle ja tutkimukselle asetetaan vuoteen 2040. Tampereen korkeakouluyhteisö ja Tampereen kaupunki ovat laatineet visiotyölle yhteiset näkemyksensä. Pääviesteinä korostuvat TKI-politiikan ja -rahoituksen pitkäjänteisyys, korkeakoulujen rahoituksen ennustettavuus ja resurssien keskittäminen, korkeakoulutettujen määrän kasvattaminen sekä kansainvälisen osaamisen vahvistaminen.

Uudistettu EU-toimiston toimintamalli lähti kunnolla käyntiin vuoden 2025 alusta. Uuden toimintamallin tarkoituksena on tehostaa EU-vaikuttamista laajassa kumppanuudessa. Merkittävänä ajankohtaisena kansallisena ja pirkanmaalaisena EU-vaikuttamisen kokonaisuutena on EU:n monivuotinen rahoituskehys MFF, josta Komissio antoi esityksen 16.7.2025.

Tampereen kaupungin hallintosäännön (2.9.2025) 14 § mukaisesti kaupunginhallituksen tehtävänä on ohjata eri politiikkasektoreiden strategisesti merkittäviä linjauksia sekä päättää edunvalvonnan periaatteista.

Tiedoksi

Teppo Rantanen, Mikko Nurminen, Lauri Savisaari, Pekka Salmi, Anna-Kaisa Heinämäki, Benjamin Silvani, Paavo Antikainen, Aleksi Murtojärvi

§ 376

Tammenlehväsäätiö sr:n ja kaupungin välinen yhteistyösopimus

TRE:4022/00.01.06/2025

Valmistelijat / lisätiedot:

Salmi Pekka

Valmistelijan yhteystiedot

Kiinteistöjohtaja Virpi Ekholm, puh. 0400 205 044 ja kehityspäällikkö Jani Kiiskilä, puh. 050 350 3029, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaintoiminnan johtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus

Liitteenä oleva Tampereen kaupungin ja Tammenlehväsäätiö sr:n välinen, 9.9.2025 ja 11.9.2025 allekirjoitettu ehdollinen yhteistyösopimus hyväksytään.

Sopimuksen vastuuhenkilöksi nimetään kiinteistöt, tilat ja asuntopolitiikka -palveluryhmän kiinteistöjohtaja, jota vakanssia tällä hetkellä hoitaa Virpi Ekholm.

Perustelut

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 13.6.2022 § 93 Tampereen kaupungin asunto- ja maapolitiikan linjaukset 2022–2025, jonka kohdassa 3.2.3 Hankekehittäminen todetaan, että kaupunki pyrkii edistämään yhdyskuntarakenteen tiivistämistä ja kasvun suuntaamista ensisijaisesti aluekeskuksiin ja joukkoliikennevyöhykkeelle.

Sopimusalueen tontit sijaitsevat Petsamossa Kekkosen tien, Veteraanipuiston ja Kaupinojanpuiston rajaamalla alueella. Sopimusalueella on voimassa asemakaavat nrot 7401 ja 8140. Sopimusalue käsittää Tammenlehväsäätiölle vuokratun tontin 837-121-340-23, joka on palvelurakennusten korttelialuetta (P-3), ja kaupungin omistamat ja hallinnoimat tontit 837-121-340-17 ja 837-121-340-22. Kaupungin omistamat tontit ovat sosiaalitoimintaa ja terveydenhuoltoa palvelevia korttelialueita (YS-5). Tontin vuokralainen ja kaupunki ovat jättäneet kaavamuutoshakemuksen 18.2.2016 sekä uudistaneet hakemuksen 5.8.2025. Vuokralainen ja kaupunki esittävät sopimusalueen täydennysrakentamista asumiseen. Nykyisten rakennusten käyttötarkoituksia on tarpeen muuttaa paremmin nykykäyttöön soveltuviksi. Tavoitteena on saada lisäksi sopimusalueelle asumisen mahdollistavaa uutta rakentamista.

Yhteistyösopimuksella osapuolet kehittävät aluetta yhdessä kiinteistörajoista välittämättä. Ennen kaavaluonnoksen tai -ehdotuksen nähtäville asettamista kaupunki ei voi tehdä sitovia sopimuksia kaavan toteuttamiseen liittyvistä kysymyksistä. Yhteistyösopimuksella sovitaan ainoastaan asemakaavamuutoksen käynnistämisestä ja periaatteista

koskien tulevaa rakennusoikeuden luovutusta. Tarkemmin asiasta sovitaan kaavaluonnoksen tai -ehdotuksen oltua julkisesti nähtävillä.

Kiinteistötoimi on laatinut liitteen mukaisen kaupungin ja Tammenlehväsäätiö sr:n välisen 9.9.2025 ja 11.9.2025 allekirjoitetun ehdollisen yhteistyösopimuksen.

Tampereen kaupungin hallintosäännön (2.9.2025) 14.2 §:n 29. kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää merkittävien sopimusten hyväksymisestä.

Tiedoksi

Tammenlehväsäätiö sr, Pekka Salmi, Virpi Ekholm, Arto Huovila, Jarmo Viljakka, Heli Toukonieniemi, kitiatalous, Mikko Rantanen, Paula Frank

Liitteet

1 Kh 15.9.2025 Yhteistyösopimus Tampereen kaupunki & Tammenlehväsäätiö sr

§ 377

Tampereen päivänä 2025 myönnettävät palkinnot

TRE:4509/00.04.02/2025

Valmistelijat / lisätiedot:

Nurminen Ilmari

Valmistelijan yhteystiedot

Pormestarin sihteeri Anne Valtakari, puh. 050 484 0040, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Esittelijä: Nurminen Ilmari, Pormestari

Päätösehdotus

Tampereen palkinnot ja Tampereen kaupungin I luokan kultaiset
ansiomitalit myönnetään 1.10.2025 liitteen mukaisesti.

Perustelut

Tampereen kaupunki palkitsee Tampereen päivänä 1.10. vuosittain
ansioituneita henkilöitä Tampereen palkinnolla ja Tampereen I luokan
kultaisella ansiomitalilla.

Tampereen palkinto myönnetään tunnustukseksi henkilölle, joka
erityisen ansiokkaalla teollaan tai toiminnallaan on kunnostautunut
lähimmäistensä tai yleensä yhteiskunnan hyväksi. Palkittavan teon tai
toiminnan on liityttävä Tampereen kaupunkiin: teko tai toiminta on
tapahtunut Tampereen kaupungin alueella tai kun toiminta on
tapahtunut muulla paikkakunnalla kuin Tampereen kaupungin alueella,
tulee palkittavan henkilön vakinaisen tai todellisen asuin- ja kotipaikan
olla Tampereen kaupunki tai teon tai toiminnan olla aivan erityisesti
hyödyksi Tampereen kaupungille ja sen asukkaille.

Tampereen I luokan kultainen ansiomitali myönnetään
huomionosoituksena henkilölle hänen ansioistaan Tampereen kaupungin
hyväksi.

Kaupunginhallitus valitsee palkittavat kokouksessaan ja valitut kirjataan
erilliseen pöytäkirjalle lisättävään liitteeseen, joka tulee julkiseksi
Tampereen päivänä 1.10.2025 klo 21 jälkeen.

Tiedoksi

Erika McSherry, Aino Penttilä, Tiina Kuusisto

§ 378

Kaupunginvaltuuston iltakoulut vuonna 2025

TRE:308/00.04.01/2025

Valmistelijat / lisätiedot:

Klami Laura

Valmistelijan yhteystiedot

Johtaja Reija Linnamaa, puh. 040 572 9610, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaintoimittaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuustolle järjestetään iltakoulut seuraavasti:

- maanantai 13.10.2025, katsaus Tampereen keskusta-alueen turvallisuuteen sekä tarkastuslautakunta ja arviointikertomus
- maanantai 15.12.2025, kaupunkiseutuyhteistyö sekä Tampereen kaupungin hyvinvointisuunnitelma

Iltakouluun ovat oikeutettuja osallistumaan varsinaiset valtuutetut. Varavaltuutettu voi osallistua valtuuston kokouspäivänä järjestettävään iltakouluun kokouksesta poissa olevan varsinaisen valtuutetun sijasta.

Iltakoulun järjestämisestä aiheutuvat ansionmenetyskorvaukset maksetaan kustannuspaikalta 113100, Kaupunginvaltuusto, sisäinen tilaus 24838, Kaupunginvaltuusto.

Perustelut

Tampereen kaupungin hallintosäännön (2.9.2025) 114 § mukaan iltakouluja järjestetään kaupunginhallituksen harkinnan mukaan valtuuston kokousten yhteydessä. Iltakoulu alkaa aikaisintaan kello 15.00 ja se saa kestää yhdessä kyselytunnin kanssa enintään klo 16.30 saakka.

Iltakoulussa annetaan selvityksiä ja tietoja keskeisistä vireillä olevista asioista ja keskustellaan niistä.

Varavaltuutettu voi osallistua valtuuston kokouspäivänä järjestettävään iltakouluun kokouksesta poissa olevan varsinaisen valtuutetun sijasta. Mikäli iltakoulu on muulloin kuin valtuuston kokouspäivänä, iltakouluun voi osallistua jokaisesta valtuustoryhmästä yksi varavaltuutettu jokaista alkavaa kymmentä valtuutettua kohden.

Valtuuston puheenjohtaja toimii iltakoulun puheenjohtajana. Valtuuston pöytäkirjanpitäjä pitää pöytäkirjaa. Puheenjohtajalla on oikeus rajoittaa puheenvuoroja.

Iltakoulut ovat julkisia, ellei niitä erityisestä syystä järjestetä suljettuna.

Valtuuston iltakouluiksi esitetään:

-
- maanantai 13.10.2025, katsaus Tampereen keskusta-alueen turvallisuuteen sekä tarkastuslautakunta ja arviointikertomus
 - maanantai 15.12.2025, kaupunkiseutuyhteistyö sekä Tampereen kaupungin hyvinvointisuunnitelma

Tiedoksi

Laura Klami, Reija Linnamaa, Hanna Sandström, Kati Selkämaa, Karoliina Vehmaanperä, Kalle Kaunisto

§ 379

Oikaisuvaatimus oppisopimuksen purkamisesta koeaikana varhaiskasvatuksessa

TRE:3935/01.02.07/2025

Valmistelijat / lisätiedot:

Savisaari Lauri

Valmistelijan yhteystiedot

Varhaiskasvatuksen aluejohtaja Tanja Moisala, puh. 040 4856275, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus

Oikaisuvaatimus hylätään.

Perustelut

Tampereen kaupungille on 17.7.2025 saapunut oikaisuvaatimus koskien varhaiskasvatuksen aluejohtajan 1. varahenkilön Mikkolan päätöstä 27.6.2025 § 2 oppisopimuksen purkamisesta koeaikana varhaiskasvatuksessa. Oikaisuvaatimuksentekijä esittää, että hänelle annettaisiin mahdollisuus suorittaa opintoihinsa kuuluva työssäoppimisjakso loppuun. Hän vetoaa oikaisuvaatimuksessaan riittämättömään ohjeistukseen lasten allergioista. Hänellä ei ollut käytössään lasten varhaiskasvatussuunnitelmia, koska ohjaaja ei ollut niitä antanut. Hänen mielestään näyttö olisi mahdollista antaa elokuussa, kuten useiden muiden opiskelijoiden kanssa on sovittu, mutta hänelle ei annettu tätä mahdollisuutta. Lisäksi hänelle ei ole annettu mahdollisuutta parantaa suomen kielen taitojaan.

Määräaikainen työsopimus (oppisopimus) lähihoitajan tehtävistä Etelä-Hervannan varhaiskasvatusyksikössä on solmittu ajalle 13.1.–31.12.2025. Työnteon ja opiskelun haasteista on keskusteltu 9.6.2025 asianosaisen, oppilaitoksen opettajan, työpaikkaohjaajan ja varhaiskasvatusyksikön johtajan kesken sekä 23.6.2025 järjestetyssä kuulemistilaisuudessa. Työnantajan näkemyksen mukaan asianosainen ei ole soveltuva kyseiseen tehtävään eikä edellytyksiä näyttöön etenemiseen ole, eikä täten ole edellytyksiä myöskään oppisopimuksen jatkamiselle. Oikaisuvaatimuksentekijän esittämät väitteet ovat perusteettomia. Työnantajan näkemystä perustellaan tarkemmin seuraavasti:

Oppisopimuksen alkaessa sekä asianosainen että hänen ohjaajansa saivat oppilaitokselta ohjeet oppisopimusjaksolle. Ohjeen keskeisiä sisältöjä oli: *Tutustu lasten varhaiskasvatussuunnitelmiin, keskustele niistä ohjaajan kanssa ja toimi niiden mukaan. Selvitä asiakkaiden erityisruokavaliot, uskonnolliset ja eettiset ruokavaliot sekä ravitsemussuosittelut ja huomiot ne ruokailutilanteissa.* Heti jakson alussa ohjaaja kertoi mistä lasten paperit löytyvät, mitä tietoa niissä on ja miksi on tärkeää lukea ne ja kirjata itselle tärkeimmät asiat muistiin.

Asianosainen ei useista kehotuksista huolimatta perehtynyt tai osoittanut minkäänlaista kiinnostusta käydä lasten papereita läpi. Myös ruokailutilanteissa käytiin useasti läpi lasten ruokavalioon liittyviä asioita ja kehoitettiin tutustumaan lasten papereihin. Asianosaisella on ollut tiedot saatavillaan, häntä on kehoitettu perehtymään niihin, mutta tästä huolimatta hän ei ole niin tehnyt sillä seurauksella, ettei hän ole kyennyt selviytymään hänelle annetuista työtehtävistä esimerkiksi lasten allergioihin liittyen.

Toinen keskeinen ohjeen sisältö oli: *Selvitä millaista toimintaa lapsille järjestetään ja havainnoi työntekijöiden toimintaa erilaisissa tilanteissa. Tutustu päiväkodin välineisiin ja materiaaleihin. Suunnittele lapsille toimintaa (sisältö, kesto, osallistujat, tavoitteet jne.). Ohjaa toimintaa pienryhmille ja yksilöille.* Asianosainen ei tiimipalavereissa ottanut osaa minkään toiminnan järjestämiseen. Ohjaajan kanssa käytiin keskustelua heti alkuvuodesta siitä, että asianosainen aktiivisesti ja oma-aloitteisesti ottaa osaa pienryhmien toimintaan ja toiminnan suunnitteluun. Tämä ei toteutunut kehotuksista huolimatta, esim. sovittu liikuntatuokio. Asianosainen ei toteuttanut mitään itse suunniteltua tuokiota lasten kanssa koko viiden kuukauden aikana.

Kolmas keskeinen ohje oli: *Pyydä ja ota vastaan palautetta, ota asioista selvää ja muuta toimintaasi palautteen perusteella.* Ensimmäisten viikkojen aikana ohjauskeskustelu pidettiin viikoittain ja sen jälkeen 27.1., 3.2., 10.2., 24.3. sekä aina tarvittaessa. Näyttöön liittyviä keskusteluita pidettiin kolme. Asianosainen oli ilmoittanut opettajalleen olevansa valmis näyttöön ja sopineensa asiasta ohjaajan kanssa. Hän ei kuitenkaan ollut sopinut näytöstä ohjaajan kanssa eikä esittänyt näyttösuunnitelmaa, joka olisi pitänyt olla valmis ja esittää viimeistään viikkoa ennen näyttöä. Asianosainen ei ollut ymmärtänyt oppilaitoksen ohjeita. Tästä asiasta käytiin keskustelu ja hän toimitti 27.5. näyttösuunnitelman, joka oli laadittu juuri toimintansa lopettavalle esiopetusryhmälle, eli liian myöhään. Ohjaaja ja opettaja tekivät yhteisesti päätöksen, että valmiuksia näyttöön ei ole, koska asianosainen ei ollut harjoitellut tuokioiden suunnittelua, toteuttamista ja arviointia kertaakaan koko viiden kuukauden aikana. Hänen katsottiin tarvitsevan muiden työntekijöiden ohjausta edelleen kaikissa tilanteissa, eikä hän ole muuttanut toimintaansa palautteista huolimatta. Asianosaisen itsearviointi osaamisestaan ei ole vastannut ohjaajan ja oppilaitoksen näkemyksiä. Ohjaajan ja oppilaitoksen näkemyksen mukaan edellytyksiä näyttöön etenemiselle ei ollut keväällä eikä myöskään elokuussa.

Asianosainen on todennut ohjaajalle olevansa passiivinen myös sen vuoksi, ettei osaa suomen kieltä tarpeeksi hyvin. Opettajan kertoman mukaan asianosainen ei ole osallistunut suomen kielen tunneille eikä hän ole oma-aloitteisesti harjoitellut kieltä. Asianosaisella on ollut mahdollisuus opiskella ja harjoitella suomen kieltä, mutta hän on itse laiminlyönyt suomen kielen opintoja.

Työnantaja päätyi asiaa huolellisesti harkittuaan purkamaan oppisopimuksen koeaikana ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 75 §:n 2 momentin 1-kohdan perusteella, mikä on laillinen ja tarkoituksenmukainen päätös tässä tilanteessa.

Osa asian käsittelyssä kertyneistä asiakirjoista on pidettävä salassa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 6 luvun 24 §:n 1 momentin 32-kohdan perusteella.

Henkilötietoja sisältäviä liiteasiakirjoja ei julkaista kaupungin julkisilla verkkosivuilla.

Henkilötietoja sisältävä teksti

Salassa pidettävät ja henkilötietoja sisältävät tiedot poistettu.

Lausunnot

Juristi Minna Kaipinen:

Varhaiskasvatuksen aluejohtaja on ollut toimivaltainen päättämään asian, päätös ei ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä eikä se ole muutoinkaan lainvastainen. Oikaisuvaatimuksessa ei ole esitetty mitään sellaista uutta tietoa, jonka vuoksi päätöstä tulisi myöskään tarkoituksenmukaisuusperusteella muuttaa.

Tiedoksi

Oikaisuvaatimuksen tekijä, Tanja Moisala, Marika Pihkanen, Minna Leppäkangas-Sipiläinen, Satu Hakulinen, Liisa Tietäväinen, Minna Kaipinen

Liitteet

1 Kh 15.9.2025 Oikaisuvaatimus 17.07.2025
(Verkkojulkisuus rajoitettu)

2 Kh 15.9.2025 Kutsu kuulemistilaisuuteen
(Verkkojulkisuus rajoitettu)

3 Kh 15.9.2025 Ote -Oppisopimuksen purkaminen koeaikana
varhaiskasvatuksessa
(Verkkojulkisuus rajoitettu)

Kaupunginhallitus, § 380, 15.09.2025
Elinvoima- ja osaamislautakunta, § 94, 27.08.2025

§ 380

Valtuustoaloite Tampereelle muuttaneiden kansainvälisten osaajien puolisoiden työelämään kiinnittymisen edistämiseksi – Merve Caglayan

TRE:699/14.00.01/2025

Kaupunginhallitus, 15.09.2025, § 380

Valmistelijat / lisätiedot:
Salmi Pekka

Valmistelijan yhteystiedot

Palvelujohtaja Mari Taverne, puh. 040 8012 686, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaintohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Merve Caglayanin ym. valtuustoaloite ja siihen annettu elinvoima- ja osaamislautakunnan lausunto merkitään tiedoksi ja aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa esitettyihin toimenpiteisiin.

Tiedoksi

Merve Caglayan, Mari Taverne

Liitteet

1 Valtuustoaloite

Elinvoima- ja osaamislautakunta, 27.08.2025, § 94

Valmistelijat / lisätiedot:
Taverne Mari

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Salmi Pekka, Johtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuuston päätettäväksi:

Merve Caglayanin ym. valtuustoaloite ja siihen annettu lausunto merkitään tiedoksi.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa esitettyihin toimenpiteisiin.

Perustelut

Merve Caglayan sekä muut aloitteen allekirjoittaneet valtuutetut esittävät valtuustoaloitteessa, että Tampereen kaupunki kokeilisi pilottihanketta, jossa taloudellisesti tuettaisiin kansainvälisten osaajien puolisoita rerkytoivia työnantajia samalla mallilla, kuin kesätyösetelillä tuetaan nuoria rekrytoivia työnantajia. Työnantajat saisivat tekijöitä ilman isoa taloudellista panostusta ja tekijät pääsisivät kehittämään suomen kielen taitoaan ja kiinnittymään osaksi yhteiskuntaa. Valtuustoaloitteessa esitetään, että pilotin avulla voidaan mitata mallin toimivuutta ja vaikutuksia ja mikäli "kielitaitotyöpaikat" osoittautuvat toimiviksi, niiden käyttöä voisi laajentaa. Valtuustoaloitteessa todetaan, että kielikurssilla opittujen suomen kielen perusteiden harjoittaminen sujuvaksi kielitaidoksi edellyttää suomen kielen käyttämistä arjessa, mm. töissä. Toisaalta on hankalaa, ellei liki mahdotonta saada töitä, mikäli suomen kieli ei ole vielä täysin hallussa. Olisi yhteiskuntaan kiinnittymisen kannalta hyvin tärkeää, että kansainvälisten osaajien puolisoille olisi työpaikkoja, joissa he pääsisivät kehittämään kielitaitoaan käytännössä.

Tampereen kaupunki tarjoaa laajan valikoiman kotoutumisen ja työllistymisen tuen palveluja kaikille maahan muuttaneille, mukaan lukien valtuustoaloitteessa mainitut kansainvälisten osaajien puoliset. Lisäksi sekä Tampereen kaupungilla että yhteistyökumppaneilla on erikseen kansainvälisten osaajien puolisoille räätälöityjä verkostoitumisessa, työnhaussa ja asettautumisessa tukevia palvelukokonaisuuksia, esimerkiksi korkeakouluyhteisön tuottama Hidden Gems sekä Tampereen kaupungin pilottina koordinoima Spouse Programme (10 /2022 - 5/2025).

Lisäksi Tampereen kaupunki on tilannut Tampereen ammattikorkeakoulun ja Tampereen yliopiston alkuvuodesta 2025 yhteistyönä toteuttaman Kansainvälisten puoliso-ohjelmien benchmark -selvityksen. Hankkeen toteuttaminen, sisältäen siitä saatavat tulokset ja tuotokset, vastasivat Tampere Welcoming City -kehitysohjelman tavoitteisiin. Samalla se tuotti tutkittua tietoa Tampereen kaupungin ja Tampereen korkeakouluyhteisön kumppanuudessa toteuttavaan Osaavan työvoiman saatavuuden varmistaminen -haasteen alueelliseen ratkaisemiseen (toteuttaa kumppanuuden temaattista tkio-hakuohjelmaa) vastaten siten myös Tampereen seudun työllisyysalueen kansainvälisten osaajien ja heidän puolisoitensa palveluihin liittyviin tietotarpeisiin.

Yleisesti ottaen maahan muuttaneille saatavilla olevat palvelut riippuvat henkilön työmarkkina-asemasta, oleskeluluvan tyypistä ja maassaoloajasta. Myös kansainvälisten osaajien puolisoilla voi olla keskenään hyvin erilaisia elämäntilanteita ja palvelujen saatavuuteen vaikuttavia taustatekijöitä. International House Tampereen järjestämät rekrytointi- ja verkostoitumis-tapahtumat, yrittäjäys- ja työnhakuneuvonta sekä monikielinen yleisneuvonta ovat kaikkien tamperelaisten saatavilla statuksesta ja maahantulon syystä riippumatta.

Työnhakijoiksi pian maahan muuttamisen jälkeen ilmoittautuville kansainvälisten osaajien puolisoille usein ensisijainen palvelu on valtuustoaloitteessakin mainittu kotoutumiskoulutus.

Kotoutumiskoulutuksen tavoitteena on saavuttaa kielitaitotaso, joka mahdollistaa työllistymisen suoraan tai lisäkoulutuksen kautta. Kuten valtuustoaloitteessakin hyvin todetaan, luo kotoutumiskoulutus ainoastaan pohjan kielitaidolle ja olennaista kielitaidon kehittymisen kannalta on polku kotoutumiskoulutuksen jälkeen. Maahan muuttaneiden työllistymisen tueksi kotoutumiskoulutusten jälkeen on mahdollista hyödyntää tiettyjen edellytysten täytyessä esimerkiksi palkkatukea, työpaikalle jalkautuvaa suomen kielen tukea tai Työpaikkasuomi –koulutusta työnantajan osallistuessa kustannuksiin.

Valtuustoaloitteessa esitettyä kesätyöseteli -tyyppistä työnantajalle suunnattua suoraa taloudellista tukimuotoa vastaa parhaiten Tampereen kaupungin rekrytointilisä, jota maksetaan 600 euroa kuukaudessa työsuhteen ensimmäiset kuusi kuukautta. Rekrytointilisan yhtenä kohderyhmänä ovat sellaiset maahan muuttaneet tamperelaiset, joiden suomen kielen taito haastaa työllistymistä avoimilla työmarkkinoilla. Mikäli työsuhde kestää vähintään vuoden, työnantajan on mahdollista saada myös kertaluonteinen 1800 euron rekrytointipalkkio, joka osaltaan kannustaa pitkäkestoisempaan, kestävään työllistämiseen.

Tiedoksi

Kaupunginhallitus

Liitteet

1 Valtuustoaloite

§ 381

Valtuustoaloite Sulkavuoren keskusjätevedenpuhdistamon puhdistetun jäteveden sisältämän lämpöenergian hyödyntämiseksi – Matti Höyssä

TRE:709/11.00.01/2025

Valmistelijat / lisätiedot:
Vuojolainen Arto

Valmistelijan yhteystiedot

Rahoituspäällikkö Saara Unnanlahti, puh. 040 131 9484, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Matti Höyssän valtuustoaloite ja siihen annettu lausunto merkitään tiedoksi ja aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Aloite ei anna aiheutta toimenpiteisiin.

Perustelut

Matti Höyssä esittää valtuustoaloitteessaan selvitystä mahdollisuudesta hyödyntää Sulkavuoren Jätevedenpuhdistamon puhdistetun jäteveden sisältämä lämpöenergia.

Valtuustoaloitteen esitys selvityksestä hyödyntää Sulkavuoren Jätevedenpuhdistamon puhdistetun jäteveden sisältämä lämpöenergia on tavoitteeltaan erinomainen ja kannatettava, ja sen vuoksi selvitys onkin toteutettu Tampereen Energia Oy:n ja Tampereen Seudun Keskuspuhdistamo Oy:n toimesta jo aiemmin.

Tampereen Seudun Jätevedenpuhdistamon osalta tarkastelun perusteella lämpöenergian hyödyntämisen teknistaloudellinen kannattavuus ei ole ollut riittävä nykyisillä kustannus- ja investointitasoilla. Puhdistamon sijainti kallion sisällä ja purkuputken reitti vaikeuttavat lämmön talteenoton toteutusta ilman merkittäviä lisäinvestointeja. Keskuspuhdistamon ensisijainen tavoite on varmistaa jäteveden käsittelyn laatu ja kapasiteetti.

Valtuustoaloitteessa mainitussa Vaasan Pättin jätevedenpuhdistamoon lämpöenergian talteenotossa kaukolämpöverkko oli valmiiksi teknillisesti ja sijainnillisesti yhteensopiva lämpöpumppulaitoksen kanssa. Vaasa onkin erinomainen esimerkin siitä, miten puhdistetun jäteveden lämpö voidaan hyödyntää tehokkaasti silloin kun tekniset ja sijainnilliset edellytykset ovat kunnossa.

Tampereen Energia pyrkii hyödyntämään hukkalämpöä mm. aktiivisella yhteistyöllä teollisuuden ja energiatoimijoiden kanssa. Tampereen kaukolämpöjärjestelmää on rakennettu ja kehitetty yli 60 vuoden ajan, ja

se kattaa laajasti kaupungin alueen. Tämä infrastruktuuri on jo nyt teknisesti valmis vastaanottamaan erilaisista lähteistä peräisin olevaa hukkalämpöä, kuten teollisuuslaitoksista tai vedyn tuotannosta. Järjestelmä mahdollistaa muun muassa vetylaitoksien hukkalämpöjen käyttämisen kotien ja kiinteistöjen lämmittämisessä sen sijaan, että ylimääräinen lämpö päästettäisiin hukkaan. Hukkalämmön talteenotto vähentää lämpökuormaa ympäristöön ja pienentää päästöjä, ja tämä tukee Tampereen 2030 -hiilineutraalisuustavoitetta.

Vaikka nykyiset tilarajoitteet ja taloudelliset tekijät estävät lämmön talteenoton Tampereen Seudun Keskuspuhdistamolla tässä ajan hetkessä, tulevaisuudessa voi avautua uusia mahdollisuuksia lämmön talteenoton hyödyntämiseen. Uusi jätevesidirektiivi voi tuoda muutosta asiaan. Keskuspuhdistamo tulee yhdessä Tampereen Energian kanssa tarkastelemaan mahdollisuutta hyödyntää Sulkavuoren jätevedenpuhdistamon puhdistetun jäteveden sisältämä lämpöenergia tulevaisuudessakin.

Lausunnot

Tampereen Seudun Keskuspuhdistamo Oy:

Tampereen Energia Oy on ollut mukana Keskuspuhdistamohankkeen valmistelussa. Valmistelussa on tarkasteltu ja suunniteltu lämmön talteenottoa Sulkavuoreen sijoitettavan keskuspuhdistamon puhdistetusta jätevedestä. Tarkastelun perusteella alueella ei kuitenkaan ole riittävästi tilaa lämpöpumppulaitokselle. Puhdistamoyhtiön on varauduttava kapasiteetin kasvattamiseen ja uusien yksikköprosessien lisäämiseen tulevaisuudessa. Alun perin lämmön talteenottoa suunniteltiin Vihilahden alueelle, mutta kaavoituksen aikana päädyttiin siihen, että laitos voitaisiin sijoittaa Rautaharkon sähköaseman yhteyteen, koska puhdistetun jäteveden purkutunneli kulkee sähköaseman alitse. Tampereen Energia on todennut, että lämpöpumppulaitoksen toteuttaminen ei ole sille kannattavaa.

Sulkavuoren puhdistamo lämpiää biokaasulla

Keskuspuhdistamo päätti vuonna 2018 toteuttaa puhdistamolietteen käsittelyn mädätykseen perustuvana ratkaisuna. Mädättämöiden rakentaminen mahdollistaa biokaasun tuottamisen, jolla yhtiö kykenee lämmittämään Sulkavuoren alueen rakennukset ja rakenteet. Lämmityksessä käytetään hyväksi myös lämmön talteenottoa mm. kompressorilmasta. Puhdistamoyhtiöllä ei näin ollen ole tarvetta toteuttaa jätevesien hukkalämpöä tuottavaa lämpöpumppulaitosta, edes omaan käyttöönsä.

Vaatimus energianeutraaliudesta ja energiakatselmuksista puhdistamoille ja siirtojärjestelmille

Uusi jätevesidirektiivi tuli EU:ssa voimaan 1.1.2025 alkaen. Se velvoittaa jäsenvaltiot viemään direktiivin velvoitteet osaksi kansallisia säädöksiä 31.7.2027 mennessä. Direktiivin täytäntöönpanoa koskevat yksityiskohdat ratkeavat säädösten valmistelun yhteydessä.

Jätevesidirektiivi edellyttää EU:n jäsenvaltioilta, että vähintään 10 000 avl:n kuormitusta käsittelevien yhdyskuntajätevedenpuhdistamojen

omistajien tai toiminnanharjoittajien on saavutettava kansallisella tasolla yhteisvaikutuksena vähintään 100 prosentin energianeutraliteetti 31.12.2045. Uusiutuvista lähteistä (mm. mädättämöiden biokaasu, jäteveden hukkalämpö) peräisin oleva energia voidaan tuottaa paikalla tai puhdistamon ulkopuolella. Direktiivi mahdollistaa kansallisella tasolla korkeintaan 35 prosenttia osuuden hankkimisen ei fossiilisista lähteistä, jos puhdistamoiden energiakatselmuksissa esitetyillä tarpeellisilla toimenpiteillä ei saavuteta vähintään 100 prosentin energiaomavaraisuutta. Direktiivissä on myös jäsenvaltioita sitovat kansallisen tason välitavoitteet vuosille 2030, 2035 ja 2040.

Vaatus energianeutraaliuden saavuttamisesta kansallisella tasolla sitoo jäsenvaltiota, mutta ei yksittäisiä puhdistamoita. Niitä sitoo velvoite aiemmin mainitun energiakatselmuksen toteuttamisesta. Tämän vuoksi Tampereen Seudun Keskuspuhdistamon Oy:n on tehtävä energiakatselmus 31.12.2028 mennessä, mikä kattaa puhdistamon lisäksi myös viemäriverkoston. Energiakatselmuksessa on yksilöitävä mahdollisuuksia kustannustehokkaisiin toimiin energian käytön vähentämiseksi ja uusiutuvan energian käytön ja tuotannon parantamiseksi niin, että näissä keskitytään erityisesti biokaasun tuotantomahdollisuuksien tunnistamiseen ja hyödyntämiseen tai hukkalämmön talteenottoon ja käyttöön joko paikalla tai kaukoenergiajärjestelmän kautta. Katselmus on uusittava neljän vuoden välein.

Puhdistetun jäteveden sisältämän lämpöenergian hyödyntämisen tarkastelu osana tulevaisuuden energiakatselmuksia

Tampereen Energia Oy on keskuspuhdistamohankkeen yhteydessä tarkastelut lämpöenergian hyödyntämisen teknistaloudellista kannattavuutta ja todennut sen olevan riittämätön nykyisillä kustannus- ja investointitasoilla.

Tampereen Seudun Keskuspuhdistamo tulee toteuttamaan jätevesidirektiivin yhteydessä energiakatselmuksen ensimmäisen kerran 2028 ja tämän jälkeen neljän vuoden välein. Puhdistamoyhtiöllä ei ole näköpiirissä lisälämmöntarvetta eikä puhdistamoyhtiön toimialana ole kaukoenergian toimittaminen muiden kiinteistöjen käyttöön. Puhdistamoyhtiön määrävälein toteuttamien energiakatselmusten yhteydessä Tampereen Energialla on mahdollista päivittää kannattavuuslaskelmat jätevesien hukkalämmön hyödyntämisestä ja arvioida toteutuksen kustannustehokkuus osana tulevaisuuden energiakatselmuksia.

Tiedoksi

Matti Höyssä, Arto Vuojolainen, Saara Unnanlahti, Tampereen Seudun Keskuspuhdistamo Oy/Jukka Meriluoto, Tampereen Energia Oy/Jussi Laitinen

Kaupunginhallitus, § 382, 15.09.2025
Yhdyskuntalautakunta, § 225, 02.09.2025

§ 382

Valtuustoaloite vihreän siirtymän vauhdittamiseksi Tampereen kaupungin ja sen yhteistyökumppaneiden toiminnassa - Tampereen sosialidemokraattinen valtuustoryhmä

TRE:2272/11.00.01/2024

Kaupunginhallitus, 15.09.2025, § 382

Valmistelijat / lisätiedot:
Nurminen Mikko

Valmistelijan yhteystiedot

Kehittämispäällikkö Kaisa Mustajärvi, puh. 040 806 2294, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaintohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Tampereen sosialidemokraattisen valtuustoryhmän valtuustoaloite ja siihen annettu liitteenä oleva yhdyskuntalautakunnan lausunto merkitään tiedoksi. Aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Tiedoksi

Tampereen sosialidemokraattinen valtuustoryhmä, Kaisa Mustajärvi, Kati Skippari

Liitteet

- 1 Lausunto vihreän siirtymän vauhdittamista koskevaan valtuustoaloitteeseen
- 2 Valtuustoaloite

Yhdyskuntalautakunta, 02.09.2025, § 225

Valmistelijat / lisätiedot:
Skippari Kati

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Nurminen Mikko, Johtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuuston päätettäväksi:

Tampereen sosialidemokraattisen valtuustoryhmän valtuustoaloite ja siihen annettu liitteenä oleva lausunto merkitään tiedoksi. Aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Perustelut

Tampereen sosialidemokraattinen valtuustoryhmä esittää 22.4.2024 jättämässään valtuustoaloitteessa mm., että Tampereen kaupunki selvittää, miten hiili- ja luontojalanjäljen mittaamiseen kehitettyä laskentamenetelmää voitaisiin hyödyntää kaupungin yhteistyökumppaneiden ja laajemmin yrityskentän toimesta.

Valtuustoaloitteeseen on laadittu lausunto yhteistyössä ilmasto- ja ympäristöpolitiikan, yleiskaavoituksen sekä strategisen elinkeinopolitiikan yksiköiden kanssa.

Tiedoksi

valtuuston päätöksestä: Tampereen sosialidemokraattinen valtuustoryhmä

Kokouskäsittely

Hanna Montonen, Jouni Sivenius ja Ari Vandell poistuivat kokouksesta asian käsittelyn aikana.

Liitteet

- 1 Lausunto vihreän siirtymän vauhdittamista koskevaan valtuustoaloitteeseen
- 2 Valtuustoaloite

§ 383

Valtuustoaloite puhe- ja läsnäolo-oikeuden myöntämiseksi vanhusneuvostolle ja vammaisneuvostolle Tampereen kaupunginvaltuustoon ja soveltuviin lautakuntiin sekä kaupunginvaltuustoon aloitteenteko-oikeus – Tampereen perussuomalaisten valtuustoryhmä

TRE:5841/00.00.01/2024

Valmistelijat / lisätiedot:
Klami Laura

Valmistelijan yhteystiedot

Lakiasiaainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, kehittämispäällikkö
Taina Lehmuskoski, puh. 044 423 5633 ja johtava juristi Riikka Viitaniemi,
puh. 050 526 3225, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Tampereen perussuomalaisten valtuustoryhmän valtuustoaloite
merkitään tiedoksi ja aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Perustelut

Tampereen perussuomalaisten valtuustoryhmä on
valtuustoaloitteessaan esittänyt, että nuorisovaltuuston lisäksi myös
vanhusneuvostolle ja vammaisneuvostolle myönnetään oikeus lähettää
edustajansa puhe- ja läsnäolo-oikeudella Tampereen
kaupunginvaltuuston kokouksiin. Lisäksi aloitteessa esitetään, että
vanhusneuvosto saa puhe- ja läsnäolo-oikeudella edustajansa niihin
lautakuntiin, joissa tehdään ikäihmisten turvallisuutta, elinoloja ja
hyvinvointia koskevia päätöksiä. Lisäksi esitetään, että vammaisneuvosto
saa puhe- ja läsnäolo-oikeudella edustajansa niihin lautakuntiin, joissa
tehdään vammaisten turvallisuutta, elinoloja ja hyvinvointia koskevia
pätöksiä.

Edelleen aloitteessa esitetään, että sekä vanhusneuvostolla ja
vammaisneuvostolla on nuorisovaltuuston tavoin oikeus tehdä
valtuustoaloitteita sekä, että vanhus- ja vammaisneuvostolta pyydetään
lausunnot aloitteisiin ja päätösesityksiin, jotka koskettavat heidän
vaikuttamistoimielimensä alueita.

Nuorisovaltuuston nimeämillä edustajilla on hallintosäännön 93 §:n
mukaan läsnäolo- ja puheoikeus valtuuston kokouksessa, lukuun
ottamatta valtuuston suljettua kokousta. Vaikuttamistoimielimistä vain
nuorisovaltuustolle on myönnetty tämä läsnäolo- ja puheoikeus, koska
alle 18-vuotiaat eivät voi olla ehdokkaana ja tulla vaaleilla valituiksi
valtuustoon. Tämä perustuu muun muassa kuntalain esitöihin ja
Kuntaliiton hallintosääntömalliin.

Valtuuston kokoonpanoa ei ole tarkoituksenmukaista kasvattaa muilla vaikuttamistoimielinten jäsenillä. Nyt puheena olevien vanhus- ja vammaisneuvoston lisäksi Tampereella toimii maahanmuuttajaneuvosto mikä tulisi yhdenvertaisuuden näkökulmasta myös huomioida tarkastelussa. Mikäli kaikista vaikuttamistoimielimistä tulisi edustajat valtuuston kokouksiin, tarkoittaisi tämä kuuden edustajan lisäystä valtuuston kokouksiin ja myös kokouskustannusten kasvattamista.

Kuutoskuntien osalta selvitettiin neuvostojen läsnä- ja puheoikeuksia valtuustossa. Kuutoskunnissa ei ole neuvostoilla myönnettyä läsnä- ja puheoikeutta. Kuutoskunnista Oulun kaupungilla on käytössään malli, missä kaupunginhallituksella on kaksi kertaa vuodessa tapaaminen neuvostojen kanssa. Muiden kuntien osalta esimerkiksi Savonlinnassa on vuonna 2023 myönnetty läsnä- ja puheoikeus vanhus- ja vammaisneuvostojen jäsenille valtuuston kokouksiin.

Hallintosäännön 122 §:n mukaan kaupunginhallitus päättää läsnäolo- ja puheoikeuden myöntämisestä vaikuttamistoimielinten edustajille lautakuntien kokouksissa. Nuorisovaltuuston osalta kahdelle edustajalle on myönnetty läsnäolo- ja puheoikeus kasvatus- ja opetuslautakunnan, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan, elinvoima- ja osaamislautakunnan, asunto- ja kiinteistölautakunnan, yhdyskuntalautakunnan ja Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan kokouksissa. Lisäksi nuorisovaltuuston edustajalla on läsnä- ja puheoikeus kaupunginhallituksen kehittämiskokouksissa. Aloitteessa on esitetty, että läsnä- ja puheoikeus annettaisiin niihin lautakuntiin, joissa käsitellään kyseistä neuvostoa koskevia asioita. Käytännössä kaikkien lautakuntien alueella voi olla asioita, joissa edellä mainitut edellytykset täyttyisivät. Lisäksi on hyvä huomoida edellä mainittujen lautakuntien kokousten aikataulu. Samalla viikolla voi olla esimerkiksi neljä lautakunnan kokousta, mikäli edellyttäisi kaikilta neuvostoilta jäsenten mahdollisuutta osallistua kokouksiin. Mikäli edellä mainittuihin lautakuntiin annettaisiin läsnä- ja puheoikeus neuvostojen edustajille, tarkoittaisi tämä merkittävää lisäystä kokouskustannuksiin.

Voimassa olevan kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti maahanmuuttajaneuvoston, vammaisneuvoston ja vanhusneuvoston kokouspalkkio kokouksistaan on 170 euroa. Nuorisovaltuuston edustajille maksetaan valtuuston kokoukseen osallistumisesta 80 euroa ja lautakunnan kokoukseen osallistumisesta maksetaan 60 euroa.

Kuuden neuvostojäsenen valtuustokokousten pysyvä kustannuslisäys (170 euron palkkiolla) olisi vuositasolla 12 kokouksen osalta 12 240 euroa.

Kunkin lautakunnan kokouksia on vuodessa 11-12, pois lukien yhdyskuntalautakunta, jonka kokouksia esimerkiksi vuonna 2024 oli 22 kappaletta. Lautakuntien kokouksia on näin noin 82 kokousta vuodessa. Kustannusvertailullisesti, mikäli kaikki kuusi neuvoston edustajaa osallistuisi kaikkiin lautakunnan kokouksiin, tarkoittaisi vuositasolla 83 640 euron jatkuva kustannuslisäystä.

Kuntalaisaloitteista säädetään kuntalain 23 §:ssä ja hallintosäännön 15 luvussa. Hallintosäännön 140-142 §:n mukaan kaupungin asukkaalla,

neuvostolla, nuorisovaltuustolla sekä kaupungissa toimivalla yhteisöllä ja säätiöllä on oikeus tehdä aloitteita kaupungin toimintaa koskevissa asioissa. Hallintosääntöön on tehty aloitepykälään täsmennys mainiten neuvostot. Pykälä sisälsi sisällöllisesti neuvostojen aloiteoikeuden jo ennen tätä muutosta. Hallintosäännön lisäksi kaupunginhallituksen hyväksymässä vammaisneuvoston toimintaohjeessa on kirjaus että "Vammaisneuvosto voi tehdä aloitteita ja antaa lausuntoja sekä kannanottoja." ja vanhusneuvoston osalta kirjaus että "Tästä syystä vanhusneuvosto seuraa aktiivisesti asioiden valmistelua ja valmisteleva hallinto tuo ikäihmisille merkittävät asiat vanhusneuvostoon käsittelyyn niin varhaisessa vaiheessa, että se voi tarvittaessa antaa lausuntonsa." ja että "Vanhusneuvoston esittelijäsihteerin tehtävänä on viedä eteenpäin kaupungin organisaatiossa vanhusneuvoston aloitteita, lausuntoja ja päätöksiä."

Aloitteen käsittelee se kaupungin viranomainen, jolla on toimivalta tehdä päätöksiä aloitteen tarkoittamassa asiassa. Aloitteiden käsittely tapahtuu näin perusperiaatteeltaan vastaavasti, oli kyseessä valtuutetun, kuntalaisen tai neuvoston jättämä aloite. Se taho, jolla on toimivalta asiasta päättää, käsittelee aloitteen. Vain aloitteen jättäminen ja tiedoksi vieminen eroavat. Jos toimivaltainen viranomainen on toimielin, aloitteista ja niiden perusteella suoritetuista toimenpiteistä on annettava toimielimelle tieto jäljempänä määrättyllä tavalla. Kaupunginhallituksen on vuosittain maaliskuun loppuun mennessä esitettävä valtuustolle luettelo sen toimivaltaan kuuluvista aloitteista ja niiden perusteella suoritetuista toimenpiteistä. Valtuusto voi samalla päättää, mitkä aloitteista ovat loppuun käsiteltyjä. Kaikkien vaikuttamistoimielinten tekemät aloitteet ovat kuntalain mukaisia kuntalaisaloitteita. Ne käsitellään kuntalain mukaan siinä viranomaisessa, jolla on toimivalta tehdä asiassa päätöksiä. Nuorisovaltuuston edustajien osalta hallintosääntöön on kuitenkin kirjattu, että nuorisovaltuuston aloitteet tulee käsitellä samassa järjestyksessä kuin valtuutettujen jättämät valtuustoaloitteet. Tämä tarkoittaa, että edustaja saa lukea aloitteen otsikon valtuuston kokouksessa valtuustoaloitteiden jälkeen ja nuorisovaltuustolle annettava vastaus aloitteeseen viedään myös valtuustoon tiedoksi.

Vanhusneuvoston sekä vammaisneuvoston jäsenillä on kuntalain, valtuuston hyväksymän hallintosäännön sekä kaupunginhallituksen hyväksymien toimintaohjeiden antama oikeus tehdä aloitteita, lausuntoja ja kannanottoja. Vaikuttamistoimielinten jäsenet, nuorisovaltuuston jäseniä lukuun ottamatta, voivat asettua ehdolle kuntavaaleissa. Kuntaliiton 'Vaikuttavat vaikuttamistoimielimet' malli lähtee neljästä lähtökohdasta: toimintaedellytyksistä, luottamushenkilöiden tietämyksestä vaikuttamistoimielimistä, viranhaltijoiden tietämyksestä vaikuttamistoimielimistä sekä vaikuttamistoimielinten jäsenten ymmärryksestä toiminnasta osana kokonaisuutta. Valmistelussa tulee mahdollisimman aikaisessa vaiheessa huomioida eri näkökulmat, mukaan lukien vaikuttamistoimielinten. Tampereen kaupungin eettisten toimintaperiaatteiden (kv 19.05.2025 § 69) mukaan "otamme huomioon eri näkökulmat ja vaikutukset päätöksenteossamme, esimerkiksi päätösten vaikutusten ennakkoarvioinnin avulla". Kaupungin

valmistelijoita sekä toimitelmiä ohjeistetaan huomioimaan vaikuttamistoimielimet laajasti valmistelussa. Tämä näkökulma otetaan painotetusti tulevilla koulutuksissa huomioon.

Kaupunginhallitus on 30.6.2025 § 319 Vuoden 2026 talousarviokehys ja yhteistoimintaneuvottelujen käynnistäminen päätöksessään hyväksynyt talousarviokehysten. Yhtenä talousarvion jatkovalmistelun pohjana on kirjaus 'Valtuuston, kaupunginhallituksen ja lautakuntien kokousten ja kustannusten vähentäminen'.

Tiedoksi

Tampereen perussuomalaisten valtuustoryhmä, Kirsi Nurmio, Mikko Ala-Kapee

Liitteet

1 Valtuustoaloite

§ 384

Tiedoksi: Nuorisovaltuuston aloite lapsivaikutusten arvioinnin ottamisesta osaksi kaikkea Tampereen kaupungin päätöksentekoa

TRE:5842/00.00.01/2024

Valmistelijat / lisätiedot:
Savisaari Lauri

Valmistelijan yhteystiedot

Erityisasiantuntija Tiia Heinäsuo, puh. 050 411 2434, suunnittelupäällikkö Jaakko Laurila, puh. 044 430 9014, strategiapäällikkö Nina Mustikkamäki, puh. 040 138 9234, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Nuorisovaltuuston aloite ja siihen annettu vastaus merkitään tiedoksi ja aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Aloite ei anna aiheutta muihin toimenpiteisiin.

Perustelut

Tampereen nuorisovaltuusto esittää aloitteessaan, että kaupunki sitoutuu tekemään tai teettämään omien ohjeistustensa mukaisesti jatkossa lapsivaikutusten arvioinnin kaikista merkittävistä hankkeista ja asioista, jotka suoraan tai välillisesti koskettavat lapsia ja nuoria sekä hyödyntää vuosien 2025–2026 LYK-tavoitteita seuraavan kaupunkistrategian valmistelussa.

Tampereen kaupungilla on käytössä linjaukset ja ohjeet päätösten vaikutusten ennakoarviointiin ja lapsivaikutusten arviointiin. Päätösten vaikutusten ennakoarviointi (EVA) on tapa arvioida etukäteen, miten valmistelussa oleva päätös vaikuttaisi erilaisten ihmisryhmien elämään. Päätöksen valmistelija vastaa EVAuksen toteuttamisesta. Myös lautakunnat, johtoryhmät tai muut päättävät toimielimet voivat linjata, milloin EVAus on tarpeen tehdä. Tampereella lapsivaikutusten arviointi sisältyy tähän laajempaan vaikutusten ennakoarviointiin. Tehdyistä päätösten vaikutusten ennakoarvioinneista on raportoitu hyvinvointikertomuksessa 2021–2025, joka käsiteltiin kaupunginvaltuustossa 19.5.2025 (§ 60). Valtuustokaudella 2022–2025 vaikutusten ennakoarviointeja toteutettiin raportoinnin mukaan kymmenen, joista kaksi valmistuu myöhemmin vuoden 2025 aikana. Kaupunkitasoisesti vaikutusten ennakoarviointi päätöksenteossa ei ole vielä vakiintunutta.

Tampereen kaupunginhallitus päätti 3.2.2025 (§ 48) kaupungin talouden tasapaino-ohjelman periaatteista ja ohjelman laadinta on käynnistetty vuoden 2026 talousarvioprosessin yhteydessä. Talouden tasapaino-

ohjelman keskeisistä toimenpiteistä laaditaan niiden vaikutusten ennakoarviointi, mukaan lukien lapsivaikutukset. Sivistyspalveluiden ja lukiopalveluiden palveluverkkosuunnitelmien laadinta on käynnissä ja myös siihen valmisteluun sisältyy vaikutusten ennakoarvioinnit.

Tampereen kaupunki on sitoutunut UNICEFin Lapsiystävällinen kunta -malliin ja yhtenä tavoitteena vuosina 2021–2024 oli lapsivaikutusten arvioinnin kehittäminen. Ensimmäisellä lapsiystävällinen kunta -kehittämiskaudella tehtiin arvioinnit muun muassa kaksivuotisesta esiopetuksesta, varhaiskasvatuksen vuorohoidon järjestämisestä, Tampereen seudun joukkoliikenteen vyöhykeuudistuksesta, tekojääradoista sekä koulupolkumuutoksesta Olkahisten ja Atalan alueella. Vuonna 2016 tehtiin raitiotien laaja vaikutusten ennakoarviointi, johon sisältyi myös lapsivaikutusten arviointi. Vuonna 2024 toteutettiin raitiotien lapsiin kohdistuvien vaikutusten arvioinnin seuranta.

Lapsiystävällinen kunta -mallin toinen kehittämiskausi alkoi vuoden 2025 alussa. Vuosille 2025–2026 on asetettu kuusi tavoitetta, joiden teemat ovat: vanhemmuuden tukeminen, lapsen oikeuksien näkyminen ja toteutuminen viestinnässä, lapsen oikeus omaan kieleensä ja kulttuuriinsa, lasten osallisuus kaupunkiympäristön suunnittelussa, lasten ja nuorten mielen hyvinvoinnin edistäminen sekä lasten ja nuorten väkivaltaiseen käyttäytymiseen puuttuminen ja ehkäiseminen. Osa teemoista on ollut esillä sekä uuden kaupunkistrategian että pormestariohjelman valmistelussa. Lapsiystävällinen kunta -mallin tavoitteiden hyödyntämistä on strategian lisäksi tarkoituksenmukaista katsoa myös laajemmin kaupungin strategisen johtamisjärjestelmän muiden dokumenttien, erityisesti erillisohjelmien, palvelusuunnitelmien sekä vuosisuunnitelmien, osalta. Erillisohjelmissa tarkennetaan strategian sisältöjä. Esimerkiksi valmistelussa olevan hyvinvointisuunnitelman lasten ja nuorten ikäsegmentin tavoitteiden valmistelussa huomioidaan Lapsiystävällinen kunta -mallin tavoitteisto kuten myös lautakuntien valtuustokausittaisten palvelusuunnitelmien sekä vuositasen vuosisuunnitelmien valmistelussa.

Tiedoksi

Nuorisovaltuusto, Tiia Heinäsuo, Jaakko Laurila, Nina Mustikkamäki

Liitteet

1 Nuorisovaltuuston aloite

§ 385

Lautakuntien ja jaostojen ym. sekä viranhaltijoiden ym. päätösten otto-oikeus

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus

Pöytäkirjoista ilmeneviä päätöksiä ei oteta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Perustelut

iKaupunginhallitukselle on saapunut seuraava pöytäkirja:

- Kasvatus- ja opetuslautakunnan 9.9.2025 pöytäkirja
- Elinvoima- ja osaamislautakunnan 10.9.2025 pöytäkirja
- Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan 10.9.2025 pöytäkirja, johon kaupunginhallituksella on päätösten laillisuusvalvonnan edellyttämä otto-oikeus

sekä seuraavat viranhaltijapäätökset:

(julkiset päätökset liitteineen: <https://tampere.cloudnc.fi/fi-FI/Viranhaltijat>)

Apulaispormestari, elinvoima- ja osaamislautakunta sekä asunto- ja kiinteistölautakunta

§ 15 Tampereen kaupungin lausunto Opetushallitukselle Kuljetusalan ammattitutkinnon perusteista, 09.09.2025

Henkilöstöjohtaja

§ 43 Henkilöstöyksikön ohje: Työtodistus, 05.09.2025

Johtaja, kilpailukyky ja innovaatiot

§ 67 Innovaatioiden Tampere – Alusta kasvulle -projektin toteuttaminen strateginen elinkeinopolitiikka -yksikössä, 05.09.2025

§ 68 Digitaaliset kaksoset julkisen sektorin teknologiapiloteissa -projektin toteuttaminen strateginen elinkeinopolitiikka -yksikössä, 05.09.2025

Johtaja, sivistyspalvelujen palvelualue

§ 120 Asiakaslähtöisen ja osallisuutta sekä arjen hyvinvointia edistävän digitaalisen työkalun pienhankinta Hämeen Spes Oy:ltä, 11.09.2025

§ 117 Yhteisöllisen toiminnan kerta-avustukset 2025 - Clavis ry / Koripalloprojekti Hervanta, 04.09.2025

§ 118 Osallistumismaksun periminen Osallistujien Suomi - valmennusohjelman osallistujilta, 09.09.2025

§ 119 Yhteisöllisen toiminnan kerta-avustukset 2025 - Yksinäisten jouluku, 11.09.2025

§ 121 Yhteisöllisen toiminnan kerta-avustukset 2025 - Vuoreksen katufestarit 2025, 11.09.2025

§ 122 Yhteisöllisen toiminnan kerta-avustukset 2025 - Brasilialaisen kulttuurin ja itsenäisyyden juhlapäivä, 11.09.2025

§ 123 Yhteisöllisen toiminnan kerta-avustukset 2025 - Hamppupelto ry / Sadonkorjuu jazzit, 11.09.2025

§ 124 Yhteisöllisen toiminnan kerta-avustukset 2025 - Hyviä nousuja, 11.09.2025

Konsernijohtaja

§ 161 Tapahtumatilojen vuokraaminen ja niihin liittyvien palveluiden hankinta Talo Events Oy:ltä WOMEX 2025 -tapahtumaan, 09.09.2025

§ 162 Yleisurheilun U20 EM-kilpailujen 2025 katsomorakenteen huputuksen ja banderollien pienhankinta kilpailuttamatta Brawo Branding Oy:lta, 09.09.2025

§ 159 Vuoden 2024 lentopäästöjen kumoaminen, 09.09.2025

§ 160 Tapahtumatilojen vuokraaminen ja tapahtumaan liittyvien palvelujen hankinta Talo Events Oy:ltä Play the Game -tapahtumaan, 09.09.2025

§ 386

Tiedoksi merkittävät asiat

TRE:16/00.01.03/2025

Valmistelijat / lisätiedot:
Herrala Leeni

Perustelut

1) Nuorisovaltuuston toimielinkummin/-kummien valinta. Lautakunnista ja valtuustosta tälle toimikaudelle toimielinkummeiksi on valittu kaksi tai kolme luottamushenkilöä kunkin toimielimen varsinaisista jäsenistä.

Kaupunginhallitus on 9.6.2025 (§ 276 ja § 292) ilmaissut tahtonsa jatkokehittää toimintamallia, jossa nuorison osallisuutta vahvistetaan.

2) Lautakuntiin menossa olevia asioita:

- Yhdyskuntalautakunta 16.9.2025